

SUDAN

MADENCİLİK VE METAL SEKTÖRÜ PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

Hartum Ticaret Müşavirliği

1. ÜLKE PAZARINDA MADENCİLİK VE METAL SEKTÖRÜ

1.1 İlgili Sektörde Üretim

Sudan, önemli altın kaynaklarının yanı sıra kromit, feldspat, jips, kaolin, tuz ve talk gibi çeşitli mineral kaynaklarına sahiptir. ABD Jeoloji Araştırmaları Kurumu (USGS) verilerine göre altın, değer bakımından Sudan'ın başlıca mineral ihracat ürünü olmaya devam etmektedir. Madencilik sektörü; kamu kuruluşları, yabancı ortaklı girişimler ve yerli ve yabancı özel şirketlerden oluşmaktadır. Altın üretiminin önemli bölümü geleneksel/artisanal madencilik yoluyla gerçekleştirilmektedir.

Başlıca mineral üretimi

Maden/ürün	2024 üretimi	Birim	Açıklama
Altın	61.000	kg	Sektörün temel ihracat minerali
Kromit	3.000	ton	Özellikle Ingessana/Blue Nile
Feldspat	10.000	ton	Cam ve seramik
Jips	140.000	ton	İnşaat ve çimento
Kaolin	3.700	ton	Seramik/sanayi
Tuz	150.000	ton	İç piyasa ve sanayi
Talk	NA	ton	Mevcut veri bulunmamaktadır

ABD Jeoloji Araştırmaları Kurumu (USGS). 2026 yılı itibarıyla mevcut olan en güncel ayrıntılı mineral üretim verileri 2024 yılına aittir ve Sudan'ın mineral üretimine ilişkin 2026 yılı sektör değerlendirmesinin temelini oluşturmaktadır. Sunulan üretim rakamları USGS tarafından tahmin edilen değerlerdir.

1.2 Ortalama Üretici Fiyatları

Maden bazında düzenli ve ülke çapında temsil edici üretici fiyat serisi açık kaynaklarda bulunmamaktadır. Altın fiyatları uluslararası altın fiyatı, saflık/ayar, analiz işlemleri, işleme maliyetleri ve ihracat mekanizmasına göre değişmektedir. Diğer minerallerde ise kalite, maden sahasına erişim, işleme ve nakliye maliyetleri fiyat üzerinde belirleyicidir. Bu nedenle doğrulanamayan yerel üretici fiyatları rapora dahil edilmemiştir.

Sektörde başlıca kamu kurumları ve kuruluşlar:

- Maden Bakanlığı (Ministry of Minerals)
- Sudanese Mineral Resources Company (SMRC)
- Sudan Jeolojik Araştırma Kurumu (Geological Research Authority of Sudan – GRAS)
- Sudanese Standards and Metrology Organization (SSMO)

ABD Jeoloji Araştırmaları Kurumu verilerine göre, maden sektörü GRAS ve SMRC tarafından denetlenmektedir. GRAS; jeolojik araştırmalar, haritalama ve kaynak değerlendirmesinden sorumluyken, SMRC madencilik faaliyetlerinin gözetiminde önemli bir rol üstlenmektedir.

1.3 Perakende ve Toptan Satış

Altın piyasasında klasik perakende zincirinden ziyade:
Maden sahası → alıcı/işleyici → analiz/SSMO → ihracatçı modeli önemlidir.
Madencilik ekipmanında ise: Üretici → Sudanlı ithalatçı/distribütör → maden işletmesi/işleme tesisi modeli daha uygundur.

2. ÜLKENİN SEKTÖRDE DIŞ TİCARET

2.1 Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke

Sudan Merkez Bankası'nın Ocak–Haziran 2026 Dış Ticaret İstatistik Bülteni verilerine göre Sudan'ın ilk yarıdaki toplam ihracatı 1.816,07 milyon ABD doları, ithalatı 4.516,89 milyon ABD doları olmuş ve dış ticaret açığı 2.700,83 milyon ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

Sudan'ın ihracat pazarları – Ocak-Haziran 2026

Sıra	Ülke	İhracat Değeri ($ milyon)	Toplam ihracattaki pay
1	Mısır	1.003.498.820	%55,25
2	Suudi Arabistan	278.221.980	%15,32
3	Umman	171.913.500	%9,46
4	Hindistan	101.476.880	%5,59
5	Katar	30.431.650	%1,68
6	Türkiye	20.812.950	**%1,15**
7	Fransa	18.317.620	%1,01
8	BAE	17.284.060	%0,95
9	Çin	14.225.820	%0,78
10	Suriye	12.146.370	%0,67

Kaynak: Dış Ticaret İstatistik Özeti, Ocak–Haziran 2026, 2. Sayı, 65. Cilt

Altın ihracatında başlıca pazarlar

Sudan Merkez Bankası'nın aynı dönem verilerine göre Sudan'ın 1.135,19 milyon dolarlık altın ihracatının çok büyük bölümü Mısır ve Umman'a yönelmiştir:

Ülke	Altın ihracatı ($ milyon)	Altın ihracatındaki pay
Mısır	901.090.760	%79,38

Ülke	Altın ihracatı ($ milyon)	Altın ihracatındaki pay
Umman	168.165.880	%14,81
Katar	20.848.480	%1,84
Suudi Arabistan	20.848.480	%0,96
Diğer	34.169.000	%3,01
Toplam	1.135.194.720	%100

Bu tablo, Sudan'ın altın ihracatının yüksek ölçüde bölgesel pazarlara yoğunlaştığını göstermektedir. Mısır ve Umman birlikte 2026 yılının ilk yarısındaki resmi altın ihracatının yaklaşık %94,2'sini oluşturmuştur. Bu yoğunlaşma, Sudan altın ticaretinde bölgesel ticaret ve rafinaj merkezlerinin önemini göstermektedir.

2.2 Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği Ülkeler

2026 yılının ilk yarısında Sudan'ın toplam ithalatı 4,517 milyar ABD dolarıdır. Madencilik ekipmanı açısından özellikle makine ve ekipman ithalatı önem taşımaktadır. CBOS verilerine göre: Makine ve ekipman ithalatı: 517,3 milyon ABD doları rakam toplam ithalatın yaklaşık %11,45'ine karşılık gelmektedir. Buradaki tutarın tamamı madencilik makinelerinden oluşmamaktadır; ancak madencilik sektörü için sermaye ekipmanı talebinin önemli bir göstergesidir.

2.3 Altılı Tarife Bazında Başlıca İthal Ürünler

Sudan Merkez Bankası'nın sektör bazındaki ana tablolarında madencilik ekipmanları için tüm HS-6 kodlarını ayrı şekilde toplamak mümkün olmadığından, madencilik açısından doğrudan ilgili ürün grupları aşağıdaki şekilde değerlendirilmiştir:

GTİP	**Ürün**	**Madencilikte kullanım**
8429	Toprak/maden iş makineleri	Hafriyat ve maden sahası
8474	Cevher/taş kırma, öğütme ve eleme makineleri	Mineral ve cevher işleme
8413	Pompalar	Su, çamur ve proses
8502	Jeneratör setleri	Maden sahası enerji ihtiyacı
9027	Analiz/laboratuvar cihazları	Assay ve kalite kontrol
8430	Diğer kazı/sondaj makineleri	Maden ve saha hazırlığı

Bu GTİP başlıklarının, CBOS tarafından Ocak–Haziran 2026 dönemine ilişkin ticaret tablolarında doğrudan madencilik ekipmanı kategorileri olarak raporlanmadığı, madencilik sektörü açısından ilgili ürün gruplarının belirlenmesine yönelik analitik bir sınıflandırma olduğu dikkate alınmalıdır. Türkiye açısından özellikle 8474 GTİP grubu, mineral ve taşların kırılması, öğütülmesi ve elenmesine yönelik makineleri kapsaması nedeniyle Sudan'ın madencilik ve mineral işleme pazarında potansiyel arz etmektedir.

2.4 Ülkenin Başlıca İhraç Ürünleri

Sudan Merkez Bankası'nın Ocak-Haziran 2026 verilerinde mineral ürünlerinin toplam ihracattaki ağırlığı dikkat çekmektedir.

Ürün/grup	İhracat ($ milyon)	Toplam ihracattaki pay
Altın	1.135.194.720	%62,51
Metal hurdaları	5.328.150	%0,29
Diğer mineral/metal ürünleri	sınırlı	—
Toplam mineraller	1.140.522.870	%62,80
Toplam Sudan ihracatı	1.816.066.380	%100

Dolayısıyla 2026 yılının ilk yarısında Sudan'ın ihracat gelirlerinin yaklaşık %62,8'i mineral sektöründen, mineral ihracatının ise yaklaşık %99,5'i altından kaynaklanmıştır. Bu durum, Sudan'ın dış ticaretinde madencilik sektörünün stratejik ağırlığını açıkça ortaya koymaktadır.

3. SEKTÖRDE ÜLKEMİZDEN İHRACAT

3.1 Sektörde Türkiye'nin Sudan'a İhracatı

Sudan Merkez Bankası'nın verileri Sudan'ın Türkiye'ye ihracatını göstermektedir; Türkiye'nin Sudan'a yaptığı ihracatın yönlü verisi için ayrıca Türkiye Ticaret Bakanlığı/TÜİK veya Birleşmiş Milletler Ticaret verilerinin kullanılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, Sudan'ın 2026 H1'de Türkiye'ye yaptığı 20,81 milyon dolarlık ihracat, iki ülke arasında mevcut ticaret kanalının bulunduğunu göstermektedir.

Türkiye açısından madencilikte hedef ürün grupları:

- Kırma ve öğütme makineleri
- Eleme makineleri
- Cevher zenginleştirme ekipmanları
- Gravimetrik ayırma sistemleri
- Sondaj makineleri
- Pompalar
- Jeneratörler
- Laboratuvar ve assay ekipmanları
- XRF analiz cihazları
- Filtrasyon sistemleri
- Konveyörler
- Yedek parçalar

4. SEKTÖRDE İHRACAT YOLUYLA PAZARA GİRİŞ

4.1 Hedef Bölgeler / Şehirler / Eyaletler

Madencilik açısından öne çıkan bölgeler:
River Nile State Özellikle altın madenciliği ve organize madencilik açısından önemlidir.

Northern State Altın madenciliği ve mineral faaliyetleri bakımından önemli bölgelerden biridir.
Red Sea State Port Sudan'ın lojistik merkezi olması ve Red Sea Hills çevresindeki mineral kaynakları nedeniyle stratejiktir.
Blue Nile State Ingessana bölgesi, özellikle kromit kaynakları açısından önemlidir.
South Kordofan Altın madenciliğinde önemli bir bölgedir.

2026 yılında bölgede yeni şirketlerin ticari üretime geçtiğine ilişkin açıklamalar yapılmıştır. Bununla birlikte iç karışıklık nedeniyle her maden sahasının güvenlik ve erişim durumu ayrı değerlendirilmelidir.

4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazar Yapısı

Sudan madencilik piyasasında:

- Geleneksel/artisanal madenciler
- Küçük ve orta ölçekli maden işletmeleri
- Organize madencilik şirketleri
- Yabancı yatırımcılar
- Altın alıcıları
- İşleme şirketleri
- Ekipman tedarikçileri birlikte faaliyet göstermektedir.

SMRC'nin 2026 yılı açıklamalarına göre altın üretiminin yaklaşık %80'i geleneksel madencilikten, %20'si ise organize sektörden gelmektedir. Faaliyet özellikle River Nile, Northern ve Red Sea States bölgelerinde yoğunlaşmaktadır. Bu durum, Türk firmaları açısından yalnızca büyük madencilik şirketlerini değil, küçük ve orta ölçekli madencilik işletmelerini de potansiyel müşteri haline getirmektedir.

4.2.1 İlgili Kurumlar

- Ministry of Minerals
- Madenler Bakanlığı (Ministry of Minerals)
- Sudan Maden Kaynakları Şirketi (Sudanese Mineral Resources Company – SMRC)
- Sudan Jeolojik Araştırmalar Kurumu (Geological Research Authority of Sudan – GRAS)
- Sudan Standartlar ve Metroloji Kurumu (Sudanese Standards and Metrology Organization – SSMO)
- Sudan Gümrük İdaresi (Sudan Customs)
- Sudan Merkez Bankası (Central Bank of Sudan – CBoS)
- Maliye ve Ekonomik Planlama Bakanlığı (Ministry of Finance and Economic Planning)
- İçişleri Bakanlığı Maden Güvenliği Genel İdaresi (General Administration of Mining Security)

4.2.2 İthalatçı Bilgisi Alınabilecek Kaynaklar

 Sudan Gümrük İdaresi (Sudan Customs) – İthalat işlemleri, gümrük kayıtları ve dış ticaret verileri açısından temel kaynaklardan biridir.

 Sudan Maden Kaynakları Şirketi (Sudanese Mineral Resources Company – SMRC) – Lisanslı madencilik şirketleri, madencilik faaliyetleri ve sektör oyuncuları hakkında bilgi edinmek için kullanılabilir.
 Sudan Jeolojik Araştırmalar Kurumu (Geological Research Authority of Sudan – GRAS) – Maden sahaları, jeolojik çalışmalar, arama faaliyetleri ve madencilik şirketleri hakkında teknik ve sektörel bilgi sağlayabilir.
 Sudan Standartlar ve Metroloji Kurumu (Sudanese Standards and Metrology Organization – SSMO) – Madencilik ekipmanları, ürün standartları, test, uygunluk ve kalite gereklilikleri hakkında bilgi edinmek için kullanılabilir.
 Sudan Merkez Bankası (Central Bank of Sudan – CBoS) – Dış ticaret, döviz işlemleri ve ödemelerle ilgili toplulaştırılmış istatistikler için kullanılabilir.
 Birleşmiş Milletler Ticaret Veri Tabanı (UN Comtrade) – Sudan'ın ürün ve ülke bazındaki ithalat/ihracat istatistiklerini, özellikle ilgili HS kodları üzerinden analiz etmek için kullanılabilir. Bireysel ithalatçı firma isimlerini doğrudan sağlamaz.
 Dünya Entegre Ticaret Çözümü (WITS) – Sudan'ın ithalat/ihracat değerleri, ürün grupları, ticaret ortakları ve gümrük tarifeleri hakkında istatistiksel veri sağlamak amacıyla kullanılabilir. WITS verileri UN Ticaret gibi kaynaklardan derlenmektedir.
 Sudan Sanayi ve Ticaret Odaları / ilgili ticaret ve sanayi kuruluşları – Yerel şirketler, distribütörler, ithalatçılar ve sektör temsilcilerine ulaşmak için kullanılabilir.
 Şirketlerin resmî internet siteleri, yatırımcı sunumları ve sektör raporları – Madencilik şirketleri, ekipman ithalatçıları, distribütörler ve yatırımcılar hakkında doğrudan şirket bazlı bilgi edinmek için kullanılabilir.

4.3 Sektör İçin Zorunlu Belgeler

Ürünün niteliğine, tarife sınıflandırmasına ve uygulanabilir mevzuata bağlı olarak Sudan'a yapılan ithalatlarda aşağıdaki belgeler talep edilebilmektedir:

- Ticari fatura
- Çeki listesi
- Konşimento veya diğer ilgili taşıma belgesi
- Menşe şahadetnamesi, gerektiği hallerde
- Banka sertifikası (I.M.)
- Gümrük belgeleri
- Taşıyıcı tarafından düzenlenen teslim emri
- Sigorta poliçesi
- Sudan Standartlar ve Metroloji Kurumu (SSMO) tarafından düzenlenen veya tanınan uygunluk belgesi
- Gerektiği hallerde sevkiyat öncesi muayene ve test belgeleri
- Kısıtlamaya tabi ürünler için ilgili yetkili kurumdan alınan izin veya onaylar
- İlgili lisans ve izinler

Madencilik ekipmanları ve makineleri bakımından, gerekli belgeler ürünün türüne ve gümrük tarife sınıflandırmasına göre değişebilmektedir. Bazı ürün grupları için ilave izin, onay ve uygunluk prosedürleri uygulanabilmektedir. SSMO kapsamındaki ürünler için uygunluk prosedürleri ve ilgili ürünlerde sevkiyat öncesi muayene gereklilikleri bulunmaktadır. Altın ticareti

ve ihracatı bakımından ise ayrıca analiz, saflık ve ağırlık tespiti, kontrol ve damgalama/sertifikasyon işlemleri önem taşımaktadır.

4.4 Sevk Öncesi İnceleme

Madencilik sektörünün bütün ürünleri için tek ve genel bir sevk öncesi inceleme sistemi açık kaynaklarda teyit edilmemiştir. Altın açısından ise SSMO'nun analiz, kontrol ve damgalama süreçleri önemlidir.

4.5 Önemli Fuarlar

Sudan'ın 2026 yılında madencilik sektörüne yönelik uluslararası tanıtım faaliyetleri kapsamında öne çıkan etkinliklerden biri China Mining Conference and Exhibition 2026 olmuştur. Sudan Maden Bakanı, 10–12 Eylül 2026 tarihlerinde Tianjin'de düzenlenen etkinliğe üst düzey bir heyetle katılmıştır. Etkinlik kapsamında Çin ve diğer ülkelerden yaklaşık 70 şirketle Sudan'daki madencilik yatırımları konusunda görüşmeler gerçekleştirildiği bildirilmiştir.

Türkiye açısından Sudan madencilik sektörünün uluslararası tanıtımı ve Türk madencilik ekipmanı ihracatçıları açısından aşağıdaki uluslararası etkinliklerin takip edilmesi değerlendirilebilir:

- China Mining Conference and Exhibition – Çin
- Investing in African Mining Indaba – Güney Afrika
- Future Minerals Forum (FMF) – Suudi Arabistan
- The Mining Show – Dubai, Birleşik Arap Emirlikleri
- MENA bölgesindeki madencilik etkinlikleri

Bu etkinliklerin Sudan tarafından fiilen takip edilmesi veya katılım sağlanması, ilgili yılın Sudan Maden Bakanlığı programları ve yatırım tanıtım faaliyetleri üzerinden ayrıca değerlendirilmelidir. Türkiye açısından ise fuarlara katılım husus ilgili yılın Ticaret Bakanlığı fuar programı kapsamında ayrıca değerlendirilmelidir.

4.6–4.9 TİCARET HEYETLERİ, İHALELER VE ANLAŞMALAR

Madencilik sektöründe Sudan'ın yatırım çekme faaliyetlerinin artması, Türk madencilik ekipmanı ve teknoloji firmaları açısından ticaret heyeti düzenlenmesi için fırsat yaratmaktadır. Özellikle: Madencilik makineleri + jeoloji + sondaj + analiz + çevre teknolojileri + yedek parça şeklinde karma bir heyet daha uygun olacaktır.

Türkiye ile Sudan arasında hâlihazırda yürürlükte olan kapsamlı bir Serbest Ticaret Anlaşması bulunmadığından, her ürün için uygulanacak gümrük vergilerinin ilgili GTİP kodu üzerinden ayrıca kontrol edilmesi gerekmektedir.

4.10–4.12 STANDARTLAR, ETİKETLEME VE AMBALAJLAMA

Sudan Standartlar ve Metroloji Kurumu (SSMO), Sudan'da standardizasyon, kalite kontrolü, metroloji, denetim, test ve uygunluk değerlendirmesinden sorumlu temel kurumdur. Metal sektöründe SSMO; değerli metallerin test ve analizleri, yasal ayar/saflıklarının belirlenmesi, tartım cihazlarının kalibrasyonu ile altın ve gümüş ürünlerinin damgalanması konularında görev üstlenmektedir.

Altın ve diğer değerli metal ürünleri bakımından, ürünün niteliğine bağlı olarak aşağıdaki bilgi ve belgeler önem taşıyabilmektedir:

- Metalin türü
- Ayar/saflık derecesi
- Ağırlık
- Üretici, imalatçı veya rafineri işletmesi
- Gerektiğinde menşe ülkesi
- Gerektiğinde kimlik veya seri numarası
- Analiz sonuçları
- Uygulanabilir sertifika, damga veya uygunluk işareti

Altın ürünlerinde analiz ve saflık tespiti özellikle altın külçeleri, mücevherat ve diğer değerli metal ürünleri bakımından önem taşımaktadır. SSMO, XRF tabanlı test yöntemlerinin de kullanıldığı değerli metal analiz ve damgalama laboratuvarları ile birimlerine sahiptir. SSMO ayrıca altın test laboratuvarları ve altın piyasalarında denetim ve gözetim faaliyetleri yürütmektedir.

İhraç edilmek üzere hazırlanan altın bakımından test, analiz ve damgalama işlemleri özellikle önemlidir. SSMO, altın külçeleri ve mücevheratın incelenmesi ve damgalanmasına ilişkin faaliyetler yürütmekte ve altın ihracatına yönelik birleşik bir işlem mekanizması uygulamaktadır. Sudan'daki geleneksel altın işleme faaliyetlerinin bir bölümünde cıva kullanılması, çevresel ve iş sağlığı ve güvenliği açısından çeşitli riskler oluşturmaktadır. Bu nedenle, daha güvenli altın geri kazanımını destekleyen, cıva kullanımını veya emisyonlarını azaltan ve çevresel kontrolü geliştiren teknoloji ve ekipmanlar ticari açıdan ilgili fırsat alanları oluşturabilmektedir.

Altın ve diğer yüksek değerli metal ürünlerinin ambalajlanması ve deniz yoluyla taşınmasında nem, korozyon, kirlenme, fiziksel hasar ve kayba karşı uygun koruma önlemleri alınmalıdır. Yüksek değerli değerli metaller açısından güvenli ambalajlama, doğru tartım, ürünün kimliklendirilmesi, gerekli belgelerin eksiksiz hazırlanması ve uygun sigorta düzenlemeleri özellikle önem taşımaktadır.

4.13 LOJİSTİK

Port Sudan, Sudan'ın uluslararası ticaretindeki başlıca deniz kapısıdır. Türkiye'den gerçekleştirilecek ithalat açısından temel lojistik zinciri genel olarak:
Türkiye → deniz yolu → Port Sudan → karayolu ile iç taşıma → Sudan'daki nihai varış noktası şeklindedir.

İthalatçının, işleme tesisinin veya maden sahasının konumuna bağlı olarak iç taşımacılık River Nile Eyaleti, Northern Eyaleti, Red Sea Eyaleti ve Sudan'ın diğer bölgelerine kadar uzanabilmektedir.

Madencilik ekipmanı sevkiyatında toplam teslim maliyeti hesaplanırken aşağıdaki unsurlar birlikte dikkate alınmalıdır:

- Deniz navlunu
- Liman masrafları
- Gümrük vergileri ve gümrükleme giderleri
- İç nakliye
- Sigorta
- Güvenlik giderleri
- Son kilometre teslimat maliyetleri
- Yedek parça ve ilgili lojistik giderleri

4.14 DAĞITIM KANALLARI

Türk firmalarının Sudan pazarına girişinde, yatırımın ölçeğine, ürünün niteliğine ve hedef müşteri grubuna bağlı olarak farklı dağıtım ve pazara giriş modelleri değerlendirilebilir. Özellikle makine, ekipman ve teknik ürünler açısından **yerel bir Sudanlı ithalatçı, distribütör veya yetkili acente ile iş birliği yapılması** pratik bir model olarak öne çıkmaktadır. Yerel ortak; ithalat işlemleri, gümrükleme, yerel satış, müşteri ilişkileri, teknik servis ve yedek parça temini konularında destek sağlayabilmektedir.

Madencilik ve mineral işleme faaliyetlerinde kullanılan ekipmanlar açısından **satış sonrası teknik destek, bakım hizmetleri ve yedek parça bulunabilirliği**, dağıtım modelinin önemli unsurlarıdır. Sudan'da uluslararası ekipman üreticilerinin satış, teknik destek ve yedek parça hizmetleri sunan yerel yetkili acente veya temsilciler üzerinden faaliyet gösterdiğine ilişkin örnekler bulunmaktadır.

Daha büyük ölçekli veya uzun vadeli pazar hedefleri bulunan Türk firmaları açısından ise **yerel bir şirket veya şube kurulması ya da doğrudan ticari bir yapı oluşturulması** da değerlendirilebilir. Bu model, satış, teknik servis ve müşteri ilişkileri üzerinde daha fazla kontrol sağlamakla birlikte, daha yüksek yatırım ve idari yükümlülük gerektirmektedir.

Metal ve mineral işleme sektöründe, **yerleşik müşteri ağına, ithalat kapasitesine ve teknik yetkinliğe sahip deneyimli bir yerel ortakla iş birliği yapılması**, pazara giriş sürecini kolaylaştırabilir ve satış sonrası hizmetlerin sürdürülebilirliğini artırabilir.

4.15 E-TİCARET

Sudan'ın madencilik ve metal ekipmanları pazarında **e-ticaret, mevcut durumda önemli bir satış ve dağıtım kanalı değildir**. Bu sektörde işlemler ağırlıklı olarak doğrudan B2B bağlantılar, yerel ithalatçı ve distribütörler, yetkili acenteler, ihaleler ve nihai kullanıcılarla doğrudan gerçekleştirilen görüşmeler üzerinden yürütülmektedir.

4.16 TANITIM VE PAZARLAMA

Türk firmalarının pazarlama mesajı yalnızca fiyat üzerine kurulmamalıdır. Öne çıkarılabilecek unsurlar:

- Daha yüksek altın kazanım oranı
- Düşük enerji tüketimi
- Uzun ekipman ömrü
- Yedek parça
- Garanti
- Teknik servis
- Eğitim
- Cevher tipine göre özelleştirme gibi.

4.17 TÜKETİCİ / ALICI TERCİHLERİ VE SON TRENDLER

Sektörde öne çıkan ihtiyaçlar:

- Altın geri kazanım teknolojileri
- Mobil/modüler tesisler
- Kırma-eleme
- Gravimetrik ayırma
- XRF ve assay laboratuvarları
- Su geri kazanımı
- Maden atığı işleme
- Jeneratörler
- Pompalar
- Sondaj ekipmanları

Geleneksel madenciliğin büyüklüğü, özellikle **küçük ve orta kapasiteli, modüler ve servis desteği bulunan ekipmanlar** için pazar yaratmaktadır.

4.18 VERGİLER

Madencilik ekipmanlarına uygulanacak gümrük vergileri ve diğer vergiler, ürünün HS Kodu, uygulanabilir ithalat rejimi ve yatırım statüsüne göre değişmektedir. Bu nedenle, teklif aşamasında ilgili HS Kodu üzerinden Sudan Gümrük İdaresi'nden yazılı teyit alınması tavsiye edilmektedir.

4.19 TARİFE DIŞI ENGELLER

Başlıca engeller:

- Güvenlik riskleri
- Döviz ve ödeme riskleri
- Kur oynaklığı
- Elektrik ve yakıt tedarik sorunları
- Yol altyapısı
- Teknik servis hizmetlerinin sınırlı olması
- Ruhsat ve izin süreçleri
- Çevre, iş sağlığı ve güvenliği gereklilikleri
- Geleneksel madencilikte kayıt dışılık
- Bazı bölgelerde yerel topluluklar ve kabilelere bağlı erişim kısıtlamaları

Özellikle güvenlik ve iş sağlığı ve güvenliği riskleri önem taşımaktadır. Ocak 2026'da South Kordofan'daki bir altın madeninde şaftların çökmesi sonucunda 13 madencinin hayatını kaybetmesi, geleneksel madencilikte iş güvenliği sorunlarının devam ettiğini göstermektedir.

Bunun yanı sıra, yerel toplulukların ve kabilelerin bölgesel dinamikleri, bazı maden sahalarına erişimi ve personel ile ekipmanların hareketini etkileyebilmektedir. Bölgeye bağlı olarak, şirketlerin belirli alanlara giriş veya faaliyet öncesinde ilgili yerel makamlar ve topluluk paydaşlarıyla koordinasyon sağlaması gerekebilmektedir.

5. SEKTÖRDE İHRACATÇILARIMIZI BEKLEYEN FIRSATLAR

Türk firmaları açısından Sudan madencilik sektöründe öne çıkan başlıca fırsatlar aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

1. Madencilik Makineleri ve Ekipmanları

Sudan'ın 2026 yılı ilk yarısında makine ve ekipman ithalatının yaklaşık **517,3 milyon ABD doları** seviyesinde olması, sermaye mallarına yönelik önemli bir talep bulunduğunu göstermektedir. Türk firmaları açısından kazı, kırma, eleme, sondaj, malzeme taşıma ve mineral işleme ekipmanlarında fırsatlar bulunmaktadır.

2. Altın Üretimi, İşleme ve Saflaştırma

Altın, Sudan madencilik sektöründeki başlıca mineraldir. 2026 yılı ilk yarısında yaklaşık 1,135 milyar ABD doları tutarında altın ihracatı gerçekleştirilmiş olması, sektördeki ekonomik faaliyetlerin ve altınla ilgili teknoloji ve ekipmanlara yönelik potansiyel talebin büyüklüğünü göstermektedir. Bu kapsamda altın işleme, altın kazanımı, saflaştırma ve rafinasyon teknolojileri, Türk firmaları açısından önemli fırsat alanları arasında yer almaktadır.

3. Geleneksel ve Küçük Ölçekli Madencilik

Geleneksel ve küçük ölçekli madencilik faaliyetlerinin yaygın olması; özellikle **küçük ve orta kapasiteli, mobil ve modüler ekipmanlara** yönelik potansiyel bir pazar oluşturmaktadır. Kırma, öğütme, gravimetrik ayırma, altın kazanımı ve ilgili işleme ekipmanları bu kapsamda değerlendirilebilir.

4. Mineral İşleme Teknolojileri

Maden ve cevherin niteliğine bağlı olarak kırma, öğütme, eleme, gravimetrik ayırma, konsantrasyon, flotasyon ve diğer mineral işleme teknolojileri alanında fırsatlar bulunmaktadır.

5. Arama, Sondaj ve Jeoloji Teknolojileri

Türk firmaları; sondaj ekipmanları, jeolojik araştırma teknolojileri, numune alma ekipmanları, jeofizik cihazlar ve maden arama faaliyetlerinde kullanılan diğer saha teknolojileri alanlarında Sudan pazarına ürün ve hizmet sunabilir.

6. Laboratuvar ve Analiz Teknolojileri

Analiz laboratuvarları, XRF cihazları, numune alma ve analiz ekipmanları ile mineral ve metal analizinde kullanılan diğer teknolojiler potansiyel fırsat alanlarıdır. Özellikle altın ve diğer değerli metallerde ayar, saflık ve metal içeriğinin belirlenmesine yönelik analiz teknolojileri önem taşımaktadır.

7. Çevre ve İş Sağlığı ve Güvenliği Teknolojileri

Maden atıklarının yönetimi, su arıtma ve geri kazanım sistemleri, toz kontrolü, çevresel izleme, iş sağlığı ve güvenliği ekipmanları ile madencilik faaliyetlerinin çevresel etkisini azaltmaya yönelik teknolojiler açısından fırsatlar bulunmaktadır.

8. Altın Dışındaki Mineraller

Sudan'ın mineral potansiyeli altınla sınırlı olmayıp kromit, demir cevheri, manganez ve diğer mineral kaynaklarını da kapsamaktadır. Bu kaynakların aranması, çıkarılması ve işlenmesinin geliştirilmesi; Türk firmaları açısından arama teknolojileri, madencilik makineleri, mineral işleme ekipmanları ve katma değerli mineral üretimi alanlarında fırsatlar yaratabilir.

9. Yedek Parça, Bakım ve Teknik Hizmetler

Bazı bölgelerde uzmanlaşmış teknik servis hizmetlerinin sınırlı olması nedeniyle yedek parça, ekipman bakımı, onarım, teknik eğitim ve satış sonrası hizmetler de önemli ticari fırsat alanlarıdır. Ekipman tedarikini güvenilir teknik destek ve satış sonrası hizmetlerle birlikte sunabilen Türk firmaları, Sudan'daki madencilik işletmeleri ve yerel operatörlerle daha uzun vadeli ticari ilişkiler geliştirebilir.

6. SEKTÖRDE İHRACATÇILARIMIZI BEKLEYEN TEHDİTLER

- Devam eden çatışma ve güvenlik riskleri
- Maden sahalarına erişim sorunları
- Kayıt dışı altın ticareti
- Döviz ve ödeme riski
- Kur oynaklığı
- Elektrik ve yakıt sorunları
- Yol ve lojistik altyapısındaki sorunlar
- Çin ve diğer Asya ülkelerinden fiyat rekabeti
- Geleneksel madencilikte iş güvenliği problemleri
- Çevresel riskler
- Düzenleyici değişiklikler olarak sayılabilinir.

Ayrıca 2026 yılında Sudan'ın altın ticareti konusunda uluslararası düzenleyici riskler de artmıştır. Temmuz 2026'da AB, Sudan kaynaklı altının satın alınması/ithalatı ile bazı madencilik kimyasallarına yönelik kısıtlamalar açıklamıştır. Bu nedenle Türk firmalarının özellikle altın ticareti ve maden kimyasallarında yaptırım ve menşe/tedarik zinciri kontrolleri yapması önemlidir.

7. İHRACATIN ARTIRILMASI İÇİN FİRMALARA ÖNERİLER

1. Sudan'da güvenilir bir yerel distribütör ve teknik servis ortağı bulunması.
2. İlk girişte büyük komple tesisler yerine modüler ve orta kapasiteli ekipmanlarla pazara girilmesi.
3. Kırma-eleme ekipmanlarının altın geri kazanım ve gravimetrik sistemlerle birlikte sunulması.
4. Makine satışına yedek parça, bakım ve eğitim paketinin eklenmesi.
5. Analiz/XRF laboratuvar ekipmanlarının ayrıca hedeflenmesi.
6. Maden şirketlerinin yanında geleneksel madencilik kooperatifleri ve küçük işletmelerin de müşteri olarak değerlendirilmesi.
7. Port Sudan–River Nile–Northern hattının lojistik açıdan öncelikli değerlendirilmesi.
8. Satış öncesinde müşteri, gerçek faydalanıcı, proje sahası, ödeme kanalı ve yaptırım durumunun kontrol edilmesi.
9. SSMO ve Sudan Gümrüğünden ürün bazında teknik ve gümrük gerekliliklerinin teyit edilmesi.

8. BELİRTİLMESİNDE FAYDA GÖRÜLEN DİĞER HUSUSLAR

2026 yılında altın madenlerinde meydana gelen ölümcül kazalar, yatırım kararlarında yalnızca rezerv ve üretim miktarlarının değil, iş sağlığı ve güvenliği ile saha koşullarının da dikkate alınması gerektiğini göstermektedir.

9. GENEL DEĞERLENDİRME

Sudan madencilik sektörü, özellikle altın nedeniyle ülkenin dış ticaretinde stratejik öneme sahiptir. Sudan Merkez bankası **Ocak–Haziran 2026** verilerine göre:

- Toplam ihracat: **1,816 milyar $**
- Toplam ithalat: **4,517 milyar $**

- Dış ticaret açığı: **2,701 milyar $**
- Mineral ihracatı: **1,141 milyar $**
- Altın ihracatı: **1,135 milyar $**
- Altının toplam ihracattaki payı: **%62,5**
- Türkiye'nin Sudan'dan ithalatı: **20,81 milyon $**
- Makine ve ekipman ithalatı: **517,3 milyon $**

Dolayısıyla madencilik sektörü Sudan'ın döviz gelirleri açısından merkezi konumdadır. Türkiye açısından fırsat yalnızca altın ticaretiyle sınırlı değildir. **Madencilik makineleri, cevher işleme, sondaj, laboratuvar/analiz, pompalar, jeneratörler, çevre teknolojileri, yedek parça ve teknik servis** alanları daha sürdürülebilir ihracat fırsatları sunmaktadır. Bununla birlikte mevcut güvenlik, ödeme, lojistik ve düzenleyici riskler nedeniyle firmaların **yerel ortak, teknik servis ve güvenilir ödeme mekanizması** olmadan pazara doğrudan ve yüksek miktarlı yatırım yapmaları dikkatle değerlendirilmelidir.

10. YARARLI ADRESLER

Kurum	Alan
Ministry of Minerals	Madencilik politikası ve lisanslama
Sudanese Mineral Resources Company – SMRC	Madencilik düzenleme ve faaliyetler
Geological Research Authority of Sudan – GRAS	Jeoloji ve mineral kaynakları
Sudanese Standards and Metrology Organization – SSMO	Standartlar, assay ve uygunluk
Central Bank of Sudan – CBOS	Dış ticaret ve altın ihracatı verileri
Sudan Customs	Gümrük ve tarife
UN Comtrade / WITS	Uluslararası ticaret verileri
USGS National Minerals Information Center	Mineral üretim verileri

11. KAYNAKÇA

[1] *Central Bank of Sudan, Foreign Trade Statistical Digest, January–June 2026, Issue 2, Vol. 62.*
[2] *U.S. Geological Survey (USGS), Sudan – National Minerals Information Center, 2024 mineral industry review and production tables.*
[3] *Sudanese Mineral Resources Company (SMRC), 2026 production and mining-sector performance statements; reported through Sudan Tribune.*
[4] *Chatham House, research on gold and Sudan's wartime economy and geographic distribution of gold production/trade.*
[5] *Sudanese Standards and Metrology Organization (SSMO), publicly available information concerning standards, gold assay, inspection and stamping.*
[6] *Sudan Ministry of Minerals / Sudanese official sources, 2026 international mining investment activities.*
[7] *Sudan Tribune, reporting on Sudan's 2026 mining investment and gold production developments.*
[8] *Reuters, September 2026 reporting on Sudan's currency and economic conditions.*
[9] *Associated Press, 2026 reporting on safety conditions and mine accidents in Sudan's artisanal mining sector.*

[10] *Reuters, July 2026, European Union restrictions concerning Sudanese gold and mining chemicals.*

SORUMLULUK REDDİ VE YASAL UYARI

Müşavirliğimizce hazırlan bu bilgi notu; uluslar ve uluslararası kurum ve kuruluşların raporları, kamuya açık kaynaklar ile mevcut veriler esas alınarak yalnızca genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Belgede yer alan değerlendirmeler, analizler ve görüşler hiçbir şekilde Müşavirliğimiz görüşlerini yansıtmamakta, bağlayıcı nitelik taşımamakta; resmi bir tavsiye, yönlendirme, taahhüt veya garanti oluşturmamaktadır.

Bu çalışmada yer alan bilgi, veri ve değerlendirmeler kesinlikle herhangi bir idari, hukuki veya cezai süreçte iddia, tespit veya suçlama dayanağı olarak kullanılamaz; bu amaçla delil gösterilemez.

Bu notun belirtilen hususların aksine kullanımı, amacından saptırılması ya herhangi bir suçlama dayanağı yapılması halinde tüm idari, hukuki ve cezai sorumluluk tamamen bilgi notunu bu şekilde kullanan taraf/kişilere aittir. Bilgi notunu hazırlayan Müşavirliğimizin, bu tür usulsüz veya aykırı kullanımlardan doğabilecek hiçbir iddia, talep, zarar veya cezai sorumluluk karşısında mükellefiyeti bulunmamaktadır.